

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ บริษัท เออาร์ไอที จำกัด

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ปัจจุบันเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันและการทำงานของบุคคลทุกคน ข้อมูลจากต่างประเทศและในประเทศหลายแหล่งพบว่าทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์เป็นทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินโยบายและแผนในระดับต่าง ๆ ของประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านปัญญาประดิษฐ์ให้กับทุกภาคส่วน การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์ถือกลไกสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) จึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนให้สามารถรู้ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์ตลอดจนการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีจริยธรรม นอกจากนี้สมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) ยังเป็นความรู้และทักษะพื้นฐานที่สามารถต่อยอดไปยังมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อไปในอนาคต

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
7004	ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน
7005	พัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์
7006	ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

บุคคลที่มีความรู้และทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจจะสามารถประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ว่ามีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ สม่าเสมอ สามารถอธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์ มีทักษะในการใช้ ปรับแต่งเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น การค้นหาข้อมูล นอกจากนี้สามารถเลือกโมเดลปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงาน ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างถูกต้อง

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ต้องการรับรองสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ (AI Literacy for Business Users) ดังนี้

- 1. ผู้ที่จะขอการรับรองสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ (AI Literacy for Business Users) ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ (AI Literacy for Business Users) จำนวน 6 หน่วยสมรรถนะ หรือ
- 2. ผู้ที่จะขอการรับรองสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ (AI Literacy for Business Users) จะต้องแสดงหลักฐานที่ผ่านการรับรองของหน่วยสมรรถนะทั้งหมดของสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานทั่วไป (AI Literacy for General Users) และผ่านการประเมินหน่วยสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้ใช้งานเพื่อประกอบธุรกิจ (AI Literacy for Business Users) จำนวน 3 หน่วยสมรรถนะ

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

กลุ่มคนทำงาน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 7004 ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน
- 7005 พัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์
- 7006 ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 25/06/2568

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ให้การรับรองสมรรถนะสนับสนุนการทำงานด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy)	-	-	AIL012	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 25/06/2568

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
AIL012	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน	7004	ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน	70041	ประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์
				70042	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing)
				70043	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet)
				70044	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation)
				70045	ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)
		7005	พัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์	70051	ประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน
				70052	กำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์
		7006	ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์	70061	ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk)
				70062	ปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard)

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ7004
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงาน
3. ทบทวนครั้งที่N/A / 2568
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านสมรรถนะนี้จะสามารถใช้งานปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ในด้านความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy) ด้านความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Source Reliability) ด้านความสม่ำเสมอของคำตอบ (Consistency) ด้านความสามารถในการอธิบายผลลัพธ์ (Explainability) ตลอดจนสามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing) ด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet) ด้านงานนำเสนอ (Presentation) และด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3
☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
70041 ประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์	1.1 ระบุวิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy) 1.2 ระบุวิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Source Reliability) 1.3 ระบุวิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความสม่ำเสมอของคำตอบ (Consistency) 1.4 ระบุวิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความสามารถในการอธิบายผลลัพธ์ (Explainability)	ข้อสอบข้อเขียน
70042 ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing)	2.1 ใช้ปัญญาประดิษฐ์สรุปข้อความ (Text Summarization) 2.2 ใช้ปัญญาประดิษฐ์แปลภาษา (Machine Translation) 2.3 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ตรวจสอบไวยากรณ์ (Grammar Check)	ข้อสอบข้อเขียน
70043 ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet)	3.1 ใช้ปัญญาประดิษฐ์วิเคราะห์ข้อมูลในตารางคำนวณ (Data Analysis) 3.2 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยเขียนสูตรคำนวณ (Formula Suggestion)	ข้อสอบข้อเขียน
70044 ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation)	4.1 ใช้ปัญญาประดิษฐ์สร้างเนื้อหาในงานนำเสนอ (Content Creation) 4.2 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยออกแบบงานนำเสนอ (Design)	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
70045 ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)	5.1 ใช้ปัญญาประดิษฐ์ตรวจสอบแหล่งอ้างอิง (Reference) 5.2 ใช้ปัญญาประดิษฐ์อธิบายข้อมูลที่ได้จากการค้นหา (Description Information)	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. สามารถประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์
2. สามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing)
3. สามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet)
4. สามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation)
5. สามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. การประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์
2. การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing)
3. การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet)
4. การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation)
5. การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

วิธีการประเมิน

ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

หน่วยสมรรถนะนี้เป็นเรื่องของการประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing) การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet) การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation) ตลอดจนการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ มีขอบเขตครอบคลุม วิธีการประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่
 - วิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy) คือ ตรวจสอบว่าปัญญาประดิษฐ์สามารถให้คำตอบที่ถูกต้องหรือสอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่ เปรียบเทียบผลลัพธ์ของปัญญาประดิษฐ์กับแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ทางการ หน่วยงานรัฐบาล หรือผู้เชี่ยวชาญ
 - วิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Source Reliability) คือ ตรวจสอบว่าปัญญาประดิษฐ์ได้รับข้อมูลจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยดำเนินการตรวจสอบว่า ปัญญาประดิษฐ์อ้างอิงแหล่งที่มาหรือสามารถระบุข้อมูลต้นทางได้ เช่น ใช้ข่าวจากสำนักข่าวที่ได้รับการยอมรับ
 - วิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความสม่ำเสมอของคำตอบ (Consistency) คือ ตรวจสอบโดยการถามคำถามเดียวกันกับปัญญาประดิษฐ์ จำนวนหลายครั้งในช่วงเวลาต่างกัน เพื่อดูว่าคำตอบสอดคล้องกันหรือไม่ หากปัญญาประดิษฐ์ให้คำตอบที่แตกต่างกันทุกครั้ง อาจหมายความว่าโมเดลยังไม่มีเสถียรภาพ
 - วิธีประเมินผลลัพธ์ด้านความสามารถในการอธิบายผลลัพธ์ (Explainability) คือ ตรวจสอบว่าปัญญาประดิษฐ์สามารถอธิบายเหตุผลการได้มาซึ่งคำตอบเหล่านั้นได้หรือไม่ หากปัญญาประดิษฐ์ไม่สามารถบอกได้ว่าทำไมถึงให้คำตอบนี้ อาจหมายถึงระบบยังขาดความโปร่งใส
2. ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing) มีขอบเขตครอบคลุม การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ ได้แก่
 - การสรุปข้อความ (Text Summarization) ระบบการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ใช้เทคนิคการประมวลผลภาษาทางธรรมชาติ (Natural Language Processing - NLP) และ การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) เพื่อวิเคราะห์เอกสารจำนวนมากแล้วสรุปเนื้อหาหลักออกมาได้โดยอัตโนมัติ เช่น การสรุปรายงานประจำเดือน

จดหมายข่าว หรือเอกสารวิชาการ โดย

มีทั้งแบบ ดึงข้อมูลที่สำคัญ (Extractive) และ ปรับปรุงการเขียนใหม่ให้กระชับ (Abstractive)

- การแปลภาษา (Machine Translation) ใช้ระบบ Neural Machine Translation (NMT) ซึ่งเป็นระบบการแปลและสื่อสารภาษาในรูปแบบที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น อย่างเช่น Google Translate หรือ DeepL ที่สามารถแปลเอกสารหรือข้อความได้ทันที ช่วยให้ผู้ใช้สื่อสารหรือทำงานข้ามภาษาง่ายขึ้น และรองรับรูปแบบภาษาทางการหรือภาษาทางธุรกิจได้ดี
- การตรวจสอบไวยากรณ์ (Grammar Check) เป็นการใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค เช่น Subject-Verb Agreement, Tense และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ผ่านระบบที่เรียนรู้จากข้อมูลภาษา เช่น Grammarly หรือ Microsoft Editor เพื่อให้เอกสารเป็นทางการและถูกต้องตามหลักภาษา

3. ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet) มีขอบเขตครอบคลุม การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet) ได้แก่

- การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) เป็นการนำระบบการทำงานของปัญญาประดิษฐ์มาใช้เทคนิคการทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) กล่าวคือ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลมหาศาลเพื่อวิเคราะห์ออกมาเป็นชุดข้อมูลที่เอามาใช้ประโยชน์ เพื่อจะได้ชุดข้อมูลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งาน และ Pattern Recognition เพื่อตรวจจับแนวโน้มของข้อมูล เช่น แนวโน้มการขาย การเปลี่ยนแปลงต้นทุน หรือพฤติกรรมของลูกค้า ผ่านการใช้ Pivot Table อัตโนมัติจากการทำงานของระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือการแนะนำแผนภูมิ (Chart) ที่เหมาะสม จากคำแนะนำของระบบปัญญาประดิษฐ์
- การแนะนำสูตรคำนวณ (Formula Suggestion) เป็นการทำงานของระบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบของข้อมูลและจุดประสงค์ของผู้ใช้ แล้วแนะนำสูตรการคำนวณ เช่น SUM, VLOOKUP, IF หรือสูตรที่ซับซ้อนกว่านั้น พร้อมช่วยสร้างสูตรให้โดยอัตโนมัติ เช่นใน Excel ที่มี "Formula by example" หรือ Google Sheets ที่มี "Smart Fill"

4. ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation) มีขอบเขตครอบคลุม การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation) ได้แก่

- การสร้างเนื้อหาในงานนำเสนอ (Content Creation) ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถช่วยร่างบทพูด (Script) คำอธิบายการนำเสนอ หรือแม้แต่คำพูดประกอบการนำเสนอ ตามหัวข้อ ที่ผู้ใช้ระบุ เช่น “แนวโน้มตลาดปี 2025” หรือ “สรุปผลการดำเนินงาน” โดยสร้างข้อความในภาษาที่เป็นธรรมชาติและกระชับ
- การช่วยออกแบบงานนำเสนอ (Design) ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถประมวลผลข้อมูลและจัดวางเค้าโครง (Layout) ที่เหมาะสม เลือกสี แบบอักษร ขนาดรูป และภาพประกอบ เช่น Microsoft Designer หรือ Canva ที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อทำให้งานนำเสนอมีความเป็นมืออาชีพโดยผู้ใช้ไม่ต้องมีความเชี่ยวชาญด้านด้านกราฟิก

5. ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search) มีขอบเขตครอบคลุม การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search) ได้แก่

- การตรวจสอบแหล่งอ้างอิง ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถวิเคราะห์ว่าแหล่งข้อมูลมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้หรือไม่ เช่น การระบุว่าเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด หรืออ้างอิงเอกสารทางวิชาการได้หรือไม่ โดยปัญญาประดิษฐ์จะสามารถค้นหาและเรียบเรียงรูปแบบการอ้างอิงตามที่เรากำลังต้องการให้อัตโนมัติ
- การอธิบายข้อมูลที่ได้จากการค้นหา ความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ไม่เพียงแค่ค้นหาเพียงเท่านั้น แต่ยังสามารถสรุปและอธิบายบริบทของข้อมูลที่ได้ เช่น คำอธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะในวงการ หรืออธิบายผลการวิจัยอย่างสั้น ๆ ในภาษาที่เข้าใจง่าย โดยเฉพาะในระบบ Chat-based เช่น ChatGPT หรือ Bing Copilot

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. เครื่องมือการประเมิน ประเมินผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
2. เครื่องมือการประเมิน ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการประมวลผลคำ (Word Processing)
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
3. เครื่องมือการประเมิน ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet)
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
4. เครื่องมือการประเมิน ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านงานนำเสนอ (Presentation)
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
5. เครื่องมือการประเมิน ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการค้นหาข้อมูล (Information Search)
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ7005
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์
3. ทบทวนครั้งที่N/A / 2568
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านสมรรถนะนี้จะสามารถพัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน
ตั้งค่าพื้นฐานให้กับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ ปรับแต่งคำสั่งและเลือกโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนอธิบายความแตกต่างของเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ (AI Tools)

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3
☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
70051 ประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน	1.1 ระบุขั้นตอนการปรับแต่งคำสั่งปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ 1.2 ปรับแต่งคำสั่งปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ 1.3 บอณาการเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน	ข้อสอบข้อเขียน
70052 กำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์	2.1 ระบุความแตกต่างของเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ (AI Tools) 2.2 เลือกใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ 2.3 เลือกโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ 2.4 ตั้งค่าพื้นฐานให้กับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
1. สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน
2. สามารถกำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
1. การประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน
2. การกำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

วิธีการประเมิน
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ
หน่วยสมรรถนะนี้เป็นเรื่องของการพัฒนาทักษะเชิงเทคนิคของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ การประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน การกำหนดค่าในการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน มีขอบเขตครอบคลุม ความหมายของปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ ขั้นตอนการปรับแต่งคำสั่งปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ การบูรณาการเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน

- ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) หมายถึง เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ประเภทหนึ่งที่มีความสามารถในการสร้างเนื้อหาใหม่ ในหลากหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ ซอร์สโค้ด หรือ
 - รูปแบบอื่น เป็นต้น ตามข้อความหรือ คำสั่ง (Prompt) ที่มนุษย์เป็นผู้กำหนด
 - ขั้นตอนการปรับแต่งคำสั่งปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ มีดังนี้
 - ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
 - ขั้นตอนที่ 2 ใช้ภาษาคำสั่ง (Prompt) ที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง หลีกเลี่ยงคำสั่งที่คลุมเครือ
 - ขั้นตอนที่ 3 กำหนดบริบท ระบุรายละเอียด เช่น กลุ่มเป้าหมาย หรือขอบเขตของข้อมูล
 - ขั้นตอนที่ 4 ใช้โครงสร้างที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ คำสั่งหลัก เงื่อนไข และ ตัวอย่างประกอบ
 - ขั้นตอนที่ 5 ใช้รูปแบบคำถามที่เหมาะสม กระตุ้นให้ปัญญาประดิษฐ์ตอบให้ตรงจุด
 - ขั้นตอนที่ 6 ทดลองและปรับแต่ง พร้อมทั้งทดสอบและแก้ไขคำสั่งเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด
2. กำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ มีขอบเขตครอบคลุม ความแตกต่างของเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ (AI Tools) การเลือกใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ การเลือกโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนการตั้งค่าพื้นฐานให้กับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ โดยเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สามารถจำแนกออกเป็นหลายประเภทตามวัตถุประสงค์และการใช้งานที่แตกต่างกัน ได้แก่

- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing - NLP) ใช้ในการวิเคราะห์และเข้าใจภาษามนุษย์ เช่น การสนทนา ตอบคำถาม สร้างเนื้อหา แปลภาษา สรุปข้อมูล เน้นการเข้าใจและสร้างข้อความที่มีความหมายโดยอัตโนมัติ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Analytics & Machine Learning) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำนายแนวโน้ม ค้นหารูปแบบในชุดข้อมูลขนาดใหญ่ ใช้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) และสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและช่วยตัดสินใจ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการประมวลผลภาพและวิดีโอ (Computer Vision) ใช้ในการตรวจจับใบหน้า วิเคราะห์ภาพ ตรวจจับวัตถุ การทำ OCR (แปลงข้อความจากภาพ) เน้นการทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลภาพและวิดีโอ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการสร้างเนื้อหา (Generative AI) สร้างรูปภาพ วิดีโอ ดนตรี หรือเนื้อหาสร้างสรรค์จากข้อความหรือข้อมูลที่กำหนด
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับสร้างระบบอัตโนมัติในงานธุรกิจ (AI Automation & RPA) เช่น การกรอกแบบฟอร์ม การประมวลผลเอกสาร เพื่อลดภาระงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการสนับสนุนลูกค้า (AI Chatbots & Virtual Assistants) ออกแบบมาเพื่อโต้ตอบกับผู้ใช้โดยตรง ผ่านข้อความหรือเสียง ให้คำตอบลูกค้า จองตั๋ว ตอบคำถามอัตโนมัติ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Security AI) ใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันความปลอดภัยไซเบอร์ ป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติ วิเคราะห์ความเสี่ยง
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการแพทย์และสุขภาพ (AI in Healthcare) เน้นการประยุกต์ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยเหลือทางการแพทย์และสุขภาพ วิเคราะห์ภาพทางการแพทย์
- วินิจฉัยโรค ช่วยแพทย์ตัดสินใจ
- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการแปลภาษาและวิเคราะห์เสียง (Speech & Translation AI) เน้นการประมวลผลเสียงและภาษาหลายภาษา แปลงข้อความเป็นเสียง วิเคราะห์เสียงพูด แปลภาษาทันที

- เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับการพัฒนาเกมและความบันเทิง (AI in Gaming & Entertainment)

ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเล่นเกมและการสร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมบันเทิง สร้างตัวละครNPC ที่มีปัญญาประดิษฐ์ ปรับปรุงกราฟิกในเกม

การเลือกโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ คือ การนำโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI Model) มาใช้งานในบริบทของการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นองค์กร สถานศึกษา หรือหน่วยงานวิจัย การเลือกใช้โมเดลอย่างเหมาะสมถือเป็นหัวใจสำคัญของประสิทธิภาพ

เพราะโมเดลแต่ละประเภทมีความสามารถที่ต่างกันอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น หากต้องการสร้างรายงานสรุปการประชุม อาจเลือกโมเดลภาษาอย่าง GPT หรือ Gemini ที่ถนัดด้านการสรุปความและเขียนเชิงโครงสร้าง ขณะที่งานด้านการออกแบบกราฟิกหรือสื่อประชาสัมพันธ์ อาจต้องใช้โมเดลด้านรูปภาพ เช่น DALL-E หรือ Midjourney ในการนำไปใช้

ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้โมเดล คือ ประเภทของงานและเป้าหมายของผู้ใช้งาน หากงานต้องการความแม่นยำสูง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล การร่างเอกสารทางกฎหมาย หรือการวางแผนโครงการในระดับองค์กร ก็ควรเลือกโมเดลที่มีความเสถียรและสามารถอธิบายกระบวนการได้อย่างโปร่งใส ในทางตรงกันข้าม หากเป็นงานที่ต้องการความคิดสร้างสรรค์ เช่น การระดมไอเดีย การคิดชื่อแคมเปญ หรือการสร้างเนื้อหาที่มีลูกเล่นเชิงภาษา อาจเปิดพื้นที่ให้โมเดลที่มีความ “สร้างสรรค์ (Creative)” มากขึ้นเข้ามาทำงานร่วมกับมนุษย์ได้อย่างยืดหยุ่นกว่า ทั้งนี้ โมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ สามารถจำแนกออกได้ดังนี้

- โมเดลสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาประเภทข้อความ (Text Generation) เป็น Generative AI ที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจ สรุป และสร้างคำพูด มีความเป็นธรรมชาติ

และสร้างสรรค์ที่หลากหลาย ซึ่งมักจะนำมาใช้ในหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น การทำ Content Marketing, Sale โดยใช้ในการเขียนอีเมล, การ Chat สนทนาในงาน Customer Support, การเขียน, การทำ Note Taking ฯลฯ ตัวอย่าง Text Generation อย่างเช่น Chat GPT (Generative pre-trained transformers) เป็นปัญญาประดิษฐ์ในรูปแบบหนึ่งที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อความจำนวนมาก เรียนรู้ ประมวลผล แยกแยะประเด็นสำคัญของประโยค การจับใจความประโยคที่ยาว และเชื่อมคำต่อคำได้อย่างธรรมชาติเหมือนที่มนุษย์สนทนากัน รวมถึงทำหน้าที่เสมือนเป็นเครื่องมือในการค้นหา (Search Engine) กล่าวคือ เป็นการค้นหาผลลัพธ์และข้อมูลต่าง ๆ ในระบบข้อมูลอินเทอร์เน็ต แต่ทั้งนี้ โมเดลก็อาจจะยังไม่เข้าใจข้อมูลบางอย่างได้แบบลึกซึ้ง ซึ่งอาจทำให้ผู้ใช้งานได้รับข้อมูลที่บิดเบือนได้ นอกจากนี้ยังมี Gemini จากการ Google ที่เป็น Text Generation ซึ่งตอบคำถามโดยใช้เทคโนโลยีประมวลผลภาษาธรรมชาติได้เช่นเดียวกับ Chat GPT (แต่ Gemini จะใช้โมเดลภาษาที่ชื่อว่า LaMDA (Language Model for Dialogue Applications))

ในการประมวลผลต่างจาก Chat GPT ที่จะใช้โมเดลภาษา GPT (Generative Pre-trained Transformer) ในการประมวลผล

- โมเดลสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาประเภทโค้ดคอมพิวเตอร์ (Code Generation) เป็น Generative AI ที่ช่วยในการเขียนโค้ด ทำให้เขียนโค้ดได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือผู้ใช้ที่อาจจะยังมีความรู้ด้านการเขียนโปรแกรมที่ไม่ได้มากพอ ก็สามารถเรียนรู้วิธีการเขียนโค้ดจากการสอบถามจาก Generative AI ได้ด้วย ซึ่งการเขียนโปรแกรมเหล่านี้จะอิงตามระบบประมวลผล Large Language Model (LLM) การสั่งงานก็จะเขียนโดยใช้คำสั่ง (Prompt) ที่เป็นการเขียนข้อความหรือประโยคอธิบายสิ่งที่ต้องการให้กับ Generative AI เพื่อสร้างชุดโค้ดที่ต้องการขึ้นมา
- โมเดลสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาประเภทรูปภาพ (Image Generation) เป็น Generative AI ที่สามารถสร้างภาพจากการป้อนคำสั่ง (Prompt) และยังสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบ มุมมอง ประเภทของภาพ และขนาดได้ตามต้องการ ซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับคนที่ต้องใช้งานดีไซน์แต่ทำกราฟิกอาจจะยังไม่เชี่ยวชาญ ยกตัวอย่าง Image Generation เช่น Midjourney ที่สามารถสร้างภาพออกมาตามชุดคำสั่งที่ป้อนเข้าไป จากนั้น Generative AI ก็จะไปรวบรวมภาพที่อยู่บน Search Engine หรือฐานข้อมูลภาพในอินเทอร์เน็ต แล้วนำมาประกอบสร้างเป็นภาพใหม่
- โมเดลสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาประเภทเสียง (Speech Generation) เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้สร้างเสียงของมนุษย์ขึ้นมาได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแปลงจากข้อความเป็นเสียง (text-to-speech) ในแง่ของประโยชน์จะพัฒนางานในหลายด้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ เช่น งานด้านบริการ, ด้านการแพทย์, ด้านการสื่อสารและโฆษณา เป็นต้น นอกจากนี้ในวงการของการทำเพลงประกอบก็มีการใช้ Speech Generation ในการสร้างเสียงเชิงดนตรี ทำให้สร้างเสียงเพลงในหลายแนวเพลงได้ง่ายมากขึ้น
- โมเดลสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาประเภทวิดีโอและภาพ 3 มิติ (Video & 3D Generation) จะเป็นคุณสมบัติของซอฟต์แวร์ที่สามารถใช้สร้างและแปลงวิดีโอ รวมถึง 3D ได้ เช่นเดียวกับการสร้างรูปภาพ แต่จะต่างกันที่ความละเอียดและรูปแบบผลลัพธ์ เช่น การใช้ Generative AI โมเดลที่มีชื่อว่า Adobe Firefly ของ Adobe Premiere Pro ในการคาดคะเนเฟรมวิดีโอแล้วสร้างเฟรมถัดไปขึ้นมาให้อัตโนมัติ ส่วนในฝั่ง 3D ก็สามารถใช้ Adobe Firefly ของ Adobe Illustrator สร้าง 3D Model ขึ้นมาจากภาพ 2 มิติ มาได้อย่างง่าย และรวดเร็ว เป็นต้น

การตั้งค่าพื้นฐานให้กับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ คือ การตั้งค่าพารามิเตอร์ เช่น การตั้งค่าความคิดสร้างสรรค์ (Temperature) การตั้งค่าจำนวนคำหรือประโยค (Token) หรือ Top-P ที่มักพบในเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์สำหรับงานเฉพาะด้าน ตัวอย่างเช่น บนระบบ Google AI Studio จะมีเรื่องการปรับแต่งความสามารถของโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ ผ่านการกำหนดค่าภายในระบบ ซึ่งต่างจากการใช้เครื่องมืออื่น ๆ ทั่วไป

ค่าความคิดสร้างสรรค์ (Temperature) เป็นค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ควบคุมระดับ “ความสุ่ม” ในการเลือกคำที่จะนำเข้ามาใช้ในการตอบกลับข้อมูลของระบบปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ โดยหากกำหนดค่า Temperature ที่สูง ระบบปัญญาประดิษฐ์จะเลือกคำแบบสุ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้คำตอบมีความหลากหลาย แต่บางครั้งอาจดูไม่สอดคล้อง หากตั้งค่า Temperature ต่ำ ระบบปัญญาประดิษฐ์จะเลือกคำที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดเป็นหลัก ทำให้คำตอบมีความแน่นอนแต่ขาดความคิดสร้างสรรค์ในตัวบริบท

ค่า Top-P เป็นค่าพารามิเตอร์ในการควบคุมการสุ่มเลือกคำถัดไปของระบบปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ปัญญาประดิษฐ์สามารถสร้างข้อความที่มีความสมดุลระหว่างความหลากหลายและความสอดคล้องของบริบท โดยทั่วไป โมเดลภาษาจะสร้างข้อความทีละคำ (Token) และใช้ความน่าจะเป็นในการเลือกคำถัดไป แต่แทนที่จะเลือกแบบสุ่มทั้งหมด Top-P จะเลือกเฉพาะกลุ่มคำที่มีความน่าจะเป็นรวมกัน ให้อยู่ในขอบเขตถึงค่า P ที่กำหนด กล่าวคือ ควบคุมการเลือกคำให้อยู่ในขอบเขตของคำที่มีความเป็นไปได้สูง ทำให้ข้อความจากปัญญาประดิษฐ์มีความสมดุลระหว่างความสมเหตุสมผลและความหลากหลาย

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. เครื่องมือการประเมิน ประยุกต์ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์สำหรับงานเฉพาะด้าน
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
2. เครื่องมือการประเมิน กำหนดค่าการใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ7006
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์
3. ทบทวนครั้งที่N/A / 2568
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านสมรรถนะนี้จะสามารถปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาล (AI Governance Framework) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk) ตลอดจนปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard)

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3
☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
70061 ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk)	1.1 ระบุความเสี่ยง (Risk) ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร 1.2 ระบุวิธีประเมินความเสี่ยง (Risk) ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร 1.3 ระบุแนวทางลดความเสี่ยง (Risk) ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร	ข้อสอบข้อเขียน
70062 ปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard)	2.1 ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล (Standard) ที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (ISO/IEC 22989:2022, IEEE 7000-2021) 2.2 ปฏิบัติตามกฎหมายสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (GDPR)	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. สามารถปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk)
2. สามารถปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk)
2. มาตรฐานสากล (Standard) และกฎหมายสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ ISO/IEC 22989:2022, IEEE 7000-2021, GDPR

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

วิธีการประเมิน
ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

15. ขอบเขต (Range Statement)

- (ก) คำแนะนำ
- หน่วยสมรรถนะนี้เป็นเรื่องของการปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk) ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard)
- (ข) คำอธิบายรายละเอียด
1. ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk) มีขอบเขตครอบคลุม การระบุความเสี่ยง (Risk) ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร เช่น ความลำเอียง (Bias) ของอัลกอริทึม ความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย วิธีประเมินความเสี่ยง (Risk) ด้วยวิธีการประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ ความรุนแรง ความน่าจะเป็นและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร แนวทางลดความเสี่ยง (Risk) ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในองค์กร เช่น การปรับปรุงระบบปัญญาประดิษฐ์ด้วยการเพิ่มขั้นตอนการตรวจสอบ การจัดการความเสี่ยงที่เหลือยู่ การให้ความรู้พนักงานเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างถูกต้อง
2. ปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard) มีขอบเขตครอบคลุม มาตรฐานสากล (Standard) ที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ ISO/IEC 22989:2022, IEEE 7000-2021) กฎหมายสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ GDPR

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. เครื่องมือการประเมิน ปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Framework) ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risk) ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
2. เครื่องมือการประเมิน ปฏิบัติตามกฎหมายสากลและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (Law and Standard) ข้อสอบข้อเขียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก